

D-307

75
KLADDEBOK

Minder og Fortællinger

Num. 14.

30 blad - Linjert

064400373

Fra No. 13.

I 1962 Holt Helfrid og jeg solobrylep. De var 37 stk som deltog i festen fra Longyear byen M/s. "Nordlysella" og "Lyst-Yoten". Einar Sverdrup var med tolkene fra Nordlys var ^{rimeligt} Kjell Hjortoft. Irouso de var den 26de overvintring jeg tok i Sassen Bay. De minder og fortælinger som jeg har skrevet kom ikke med da boken stor jegeren fra Walbard. De som jeg nu har fortalt i Koch fortælinger så at jeg får mest nyt med om minder som har blif under et langt virke under Falnatten skide bare Toren

Under alle mine 38 overvintringer har de vert 34. mænd. For uten om

Var med første gang 1923.
Minne fem 5 Brødre Nils og Johan
og Sjøberg og Julius og Edwin som
kom med på fangst første gang 1932.

I tillegg har jeg hatt tysker hadde vært
ansatt som skomaker for det Neder-
landske Kullkompanie i Barentsburg
Ewald Smützler var som fangstmann
i 1922-23 en tysker Flekhardt bodde i
sassen en vinter som videnskapelig-
arbeide En engelsk Jørnalist. Og en
holender som videnskaplig arbeid og bodde
i sassen bay i 7 år og en Rूसer Andrei
Hodorka som Fangstmann et år og en
svensk Fangstmann Sven Olson. De
meste på en vinterfangst ekspedisjon har
det 7 mann flere ganger seks De har

Sist å være for mange De var vanlig i den
første fangsttid senere to og en mann Men
jeg helst anbefale to mann. Men sist lover
som er bestemt bli osholt. Så kan en mann
bli stopet sist kontrollen bli avvent.

De Norske jeg har hatt med som fangstmann
har vært fra Tana i Finmark i Nord til Dram-
men i syd. og alle har kommet hjem igjen
så meget som en brukt finger. Og
aldrig har noen hatt utfydning til
sjø-bæk. Men som foran forfalt så
blev jeg selv syk mens over vinteren
alene. Og nå er de gåd over 20 år mens
skriver disse uforglemme lige opp levelsen

De siste 8 år jeg var på fangst de viste
ordt mer fangst ^{og} fangstlet 7 bra
de Vi kalte husreven for di helbuden

De to siste år fik jeg kona Helfrid
mig til, Fredheim. I sassen fjorden
hadde jeg da 26 overvintinger. Og i
alt hadde jeg bygget 39 Fangst-
hytter fra Nytt av og Reparert 23
støker og arbeid 2700.- Revfelter
av Nytt og reparert mange fler og
16 støker spiker er brukt til
Verfælde De skal nevnes Kom
til Spitsbergen i 1909 Ungfrisk og
føle jeg mens helse var

Og alt som er bygget opp av
Hyter og penger som er gåd med.
Forliste Fartoi. Og alt arbeide som
har vert med lakt. De jeg frestille
måg var at skinpriserne skulde
bli så god efter siste krig som

Var efter første Verdens krig slik
Ø blev jeg meget sküfet Fangsten var
redusert så de blev en diendrende
fjasko Helfrid var i mot af jeg skil-
de ofte mere arbeide og penger på
et Odeland så gammel jeg da var
blit Der blev de siste kontrakter med
lak på alle de forfalle Fangsthyter
og de opprustene Ovner og rorer. I
tilde måtte kjøpe utstyr og ta ke Kor
og en del redskaper. Når al var i
stand så blev jeg syk. i fem 5 år
og jeg reiste tilbake til Spitsbergen for
der kunde jeg fange den hüs reven som
Kom så nær at kunde og godt var
ta mig ut i tenger C-atre timmer
fra Hyten for noen arbeidsmann
blev jeg ikke mere. Jeg blev i sassen
fjorden i mit kjære Fredheim kona
og jeg til 1963 Da hadde jeg fylt 72 år

og var mine gode krefter slutt og
og himmelen var heller ikke mere
og alt som har blitt kjent in fangst
tid er bleit opret i byter og utstyr
og da hadde bruk mine siste
dører og enda er jeg vel misent
de og så. Men at jeg så da lig til
slutt var sykdom kom for jeg
hadde nå 60 år selv om jeg ble
syk gav jeg heller ikke og det
minner jeg har fortalt om er så
sant som jeg lever. Så vist jeg
skulde om alt. Har de nok om
lang fortelling. Men de kan jeg med
skerhet sei at ingen mine vil
opp leve de jeg har opp lev så ond
vil jeg ikke noen. Når jeg farer.
sne storm i mørke og tåke jeg har tar

meg fram til byter hvor dårlig de har vært
når det var storm og brendsel til mat
hadde jeg forberet meg med tenk på å
må krype på fire i sne storm over en
høi land bruke som fik skjøp i have
for å finne byten og langs kysten der
døtter dyper gropen var skåret i
landskaper og har vært med gå hand-
laks i luften og ned i liddels stein og
is og opp på mot sat kant i stein
hard jord og fenne vis sne skale så
hår at tolv kniven blir anvend
å sjøre spor for å komme opp. og
for sat med samme angst. og gåt over
tsbreer i tåke og mørke der de har
vært brede og dyre spreker i
breer de har vært fare for å gå ut
isjoen eller med fronten i et høit

dalsøk eller elv. De har ikke vert
bar ennes egget liv og tenk på i
slike høve Vi har til dels vert flere
i lag. Og der ^{har jeg vert med på} med rindst ekspedis-
joner alt har lyktes uten uheld.
— At de små jeg fore å siger jeg har
aldrig satte i hyten med hendene i
fange lat en anden tat de har-
des taket

Da jeg tok vare ~~tek~~ på fangst-
utstyret som jeg jeg hadde brukt
under mine 38 overventinger på
Spitsbergen som de da het. Jeg begynte
først med min Onkel Daniel Nøis

som jeg var på Fangst med i et år året
Efter i Kølgrøven i Advent Bay hos The
Arctic Coal Kompaniet Advent Bay.
Og igjen med Daniel på Fangst i 1913
blev jeg med på efter søking. Efter den ulyk-
kelig Schröder Strang ekspedisjonen
i 6 måneder i 1914 startet jeg egen fangst-
overvintingsvirksomhet som jeg har ~~med~~
fortalt at korte Trek av fra begyndelse til
sluten. De er disse minderne Kommer
tilbake de var på Spitsbergen i ensomhet
i iver og snørke og sne stormen tok som
først i de tyne bord vegger at jeg fant på
å ta vare på de ting jeg hadde brukt
under mine fangst ekspedisjoner. De
var ingen butikk å springe på å kjøpe
de man hadde bruk for på fangst
pladsen så de var ofte jeg brukte
niste ore de var nål stor og liten

Sjær mål for å reparere hände seller
syl bekebråd seiit garn tyn lør sollør
Knapen sy bråd saks ja alt ka navn
hadde jeg brük for med de heute
ofte ^{at} der hadde vert laugfinger
Arminisjon var jemt på utentke lig
pladser jeg hadde mystiske merker de
var ofte jeg fant igjen eller såg de igjen
men merkelig nok de blev ting tilbake
i flere hyter står jeg for lot og enda fik
jeg et lite müssell på Andenes De var
min første tanke og ta material for å
bygge en Fangst hytte i Risøyhamnde
var derfra alle drog ut fra til spits-
bergen Men de er bestemt fra min
side ~~at~~ at Polarmüsset skal være
til minde om alle som har reist på
Fangst i tidligere tider til kullgrüvene på
spitsbergen. som minde om Andöya.

Skülde jeg skrive om alt jeg vilde
hat med skülde sikker ha blitt badd
en og to bokker fülle. Jeg har tal vare
på Regninger fra 1920 og til jeg slütet
som Fangstman 1963 og kontrakter og skriv
så de forteler meget om Vad som er
med lak i kontrakter og Verdi jeg har i alfald
kviteringer å legge frem de er ikke
mine siste arbeid krefter som man
finder på spitsbergen så lenge der
findes en hytte av de 40 som jeg har
bygd fra nyt av så at ikke jeg künde
for lalte spitsbergen så lat små in
hver for stå Derfra har jeg umunde lige Min-
der og både tørr og svete har brilet
mangn gang de fire Vegger i Fredheim
hjemmer kan vel neppe glewes så let
Men de har også gode minder efter 26 år

Vist de har vert skrevet i bokstaver
har ingen ønsket mig bort derfra--
likke følt som man elsker en hver.
plads på jord kan man elske vat-
turer og jagt live de de dyr som en
er tilbage. Fra barn har jeg elsket sport
og den vingede skare og dyr og en velnatter
Derfor bor jeg ved fiske vann og skog ved huset

???

Dette vil jeg nevne så almenheten
kan se hvad en elste søn måtte hjelpe
sine foreldre og og søster ikke ble sat
på marken uten tak over hode. Og den
anden ting jeg skal nevne siden ^{de} ikke
arbeide og dårlig prise for fisken i begyn-
nelsen av tyve årene så skrev min
til mig at jeg måtte ta noen av

mine brødre med på fangst. Derfor måtte
månne bygge alle de fangst hytterne
som jeg gjorde Der måtte jeg bruke
alle penger etter som kjente dem
slik ^{har} jeg arbeid sit mine

???

Her ^{er} som jeg også nevne

Efter at jeg kom hjem efter min
første overvintring sommer 1910 da
kom min Bestefar ifra Nøis som ~~de~~
gården het den gang. Da var han selv
kommet i den sving for å bli slått
konkurrert av et firma i Bergen for
varer som han svaget å betale. Beste-
~~far~~ far drev en liten landhandler
Der måtte Daniel Nøis stå hjelpende

til. Og jeg måtte hjelpe med alle
de penger jeg hadde fått for Fangsten
Beste far vilde jeg at jeg skulle få
overdrevet Egendommen i Middags-
fjelle i mit navn. Jeg far få egen-
dommen tilbake i sit navn så
kunne jeg betale gjelden slik ble
de ordnet. Den gang vi 11 søsken
den yngste Edvin var et år. Etter at
gjelden var betalt så hadde jeg ka-
sigjen i Lommeboken I bakhånden had-
de jeg få Job i Kulgruven hos
Arctic Coal Kompani i Advent
Bay Onkel Johan Nilsen Nøis av
han måtte jeg låne reise penger
så vi kom til Tromsø der fra vi
Reiste med D/S. "Munroe" Og på
arbeidskontrakten skulle min

Far sedolf ha Ver måned et Trek
av min Arbeidsløn Kr 50 per
måned som var nemere et år

Når jeg kom hjem først i Juli
fik Far Kr 300.- slik var de de
llste måtte være med å holde
heimmen ved lik-Re
samme måned Reiste på Noy over-
Vintring med skipper og Fangst leder
Danie Nøis Risøyhamn De var seil
skøyten "Polarstjernen" blev brukt
og seile ^{over} Ishavet frem og til bakte
til Norge Etter overvintringen i 1912
fik jeg Bygd my fjøs på Egendommen
i Middagsfjelle til Far

Da jeg tok vare fangerstasjonen som jeg hadde
Herfjor på Spitsbergen jeg var med min søster
som jeg har nevnt blev jeg å
bo det til vinteren 1934 i alt så
i 2 1/2 ~~og~~ Enogtyve et halvt
år. Slik var den gang for de elste i
familien De har vært en hard livets
skole igjennom et helt liv De som
er skrevet foran Deres skryt
eller lovn. Der må være en god
journalist ^{som kan} stille alt i den founde
er verd.

Da jeg tok vare fangerstasjonen som jeg hadde
Herfjor på Spitsbergen jeg var med min søster
som jeg har nevnt blev jeg å
bo det til vinteren 1934 i alt så
i 2 1/2 ~~og~~ Enogtyve et halvt
år. Slik var den gang for de elste i
familien De har vært en hard livets
skole igjennom et helt liv De som
er skrevet foran Deres skryt
eller lovn. Der må være en god
journalist ^{som kan} stille alt i den founde
er verd.

Da jeg tok vare fangst utstyret som jeg hadde
ha fra spitsbergen jeg kom med min søster
1909 som jeg var med i to seiler 1914 har jeg
vest fangst leder til jeg sluttet i 1963.

Alle gjensander som er fra overvanding
Ekspedisjoner og Ishavsfangst og Håkjering
fisk i Barents havet. min første turke var
at jeg skulle bygge en fangsthytte i Risøyhamn

første år blev de brukt egne fætor for å
de var ikke etter jeg reiste over ishavet nar jeg had-
de 4 hestenger kjøpe fætor for Men statet Troms
fylkes dampskibsselskab PÅ Walbard Ruten
Guld og sø. Lyngeen 1934 der fikk alle fangst material
som skulle til Vest spitsbergen på fangst i Isbjørn
for arctic overvanding. Men da den anlen

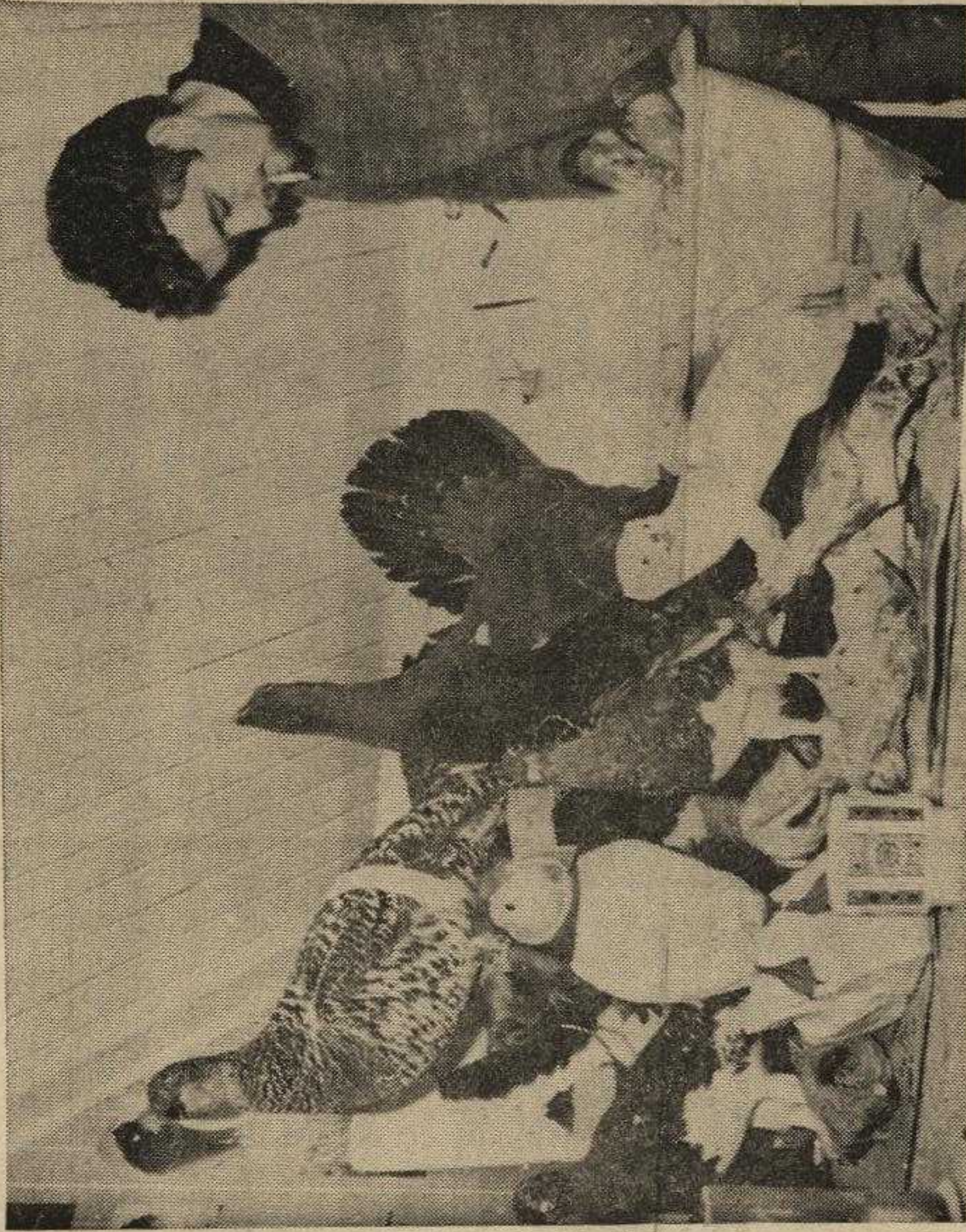
Verdens Reiser Kom om høsten 1939
blev ruten in still da var de til båtene
til store forske som de på fangstmann
som da ruda drif fangst siden prisene
var så dårlig og Reven de lite igjen at
Isbjørn var i dårlig pris og de var lite
is iforvarende punkt spitsbergen om de kom
is så var de sent at isbjørn var drak-
Koral over for lunge sidlin

som  tstoper dyr og fr gler

Bj rn Raseh Tollefsen jr

Harstad,

VERKSTED MED RIKT DYRELIV

I sitt verksted arbeider Bjørn Rasch-Tellefsen jr. med en rekke fuglearter, og da vi besøkte han var han nettopp ferdig med tiur i spill (i bakgrunnen) som skolestyrer og forfatter Hans Kr. Eriksen hadde bestilt til skolen på Stonglandseidet. Ved siden av ser vi ei røy. På bildet kan vi ellers se en lundefugl, to ryper og ei røyskatt. — Rasch-Tellefsen jr. holder på å tørke et gellteskinn i sagnugg, en viktig del av prepareringsprosessen.

**Det beste ved BERSERK STRE
er stilen og kvaliteten.
Det aller beste er**

Husk de gamle, ensomme og syke til jul

Tradisjonen tro vil vi også i år legge ut en innsamlingsliste til fordel for syke, ensomme og gamle i Svolvær. Vi har jo fått nye og høyere trygder enn før, men prisstigningen har spist opp dette og enda mer, slik at vinningen går opp i spinnningen. Det er derfor også i dag et stort behov for økonomisk hjelp for de mange som ikke har mer å rutte med enn akkurat de trygder og sykepenger som de oppnår i dag. Det hevdes at dagens velferdssamfunn burde være den som har plikt til å hjelpe dem som har plikt til de kan skaffe seg litt ekstra til jul. De bundne utgifter er imidlertid så store at det ikke blir noe

igjen til utdeling. Derfor gjør vi som alle tidligere år — legger ut en innsamlingsliste i vår resepsjon og vi ber våre medborgere støtte opp om denne innsamling og gi et bidrag — stort eller lite — alt teller. Vi har notert følgende beløp:

Lofotposten 200 kroner, Svolvær Sanitetsforening 100, B. P. 25 og Svolvær Røde Kors 100 kroner.

